

РЕШЕНИЕ

№ 155

гр. Враца, 17.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВРАЦА, II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на десети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Неделин Й. Захариев

при участието на секретаря Валя П. Апостолова
като разгледа докладваното от Неделин Й. Захариев Гражданско дело № 20221420102936 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.439, ал.1, вр. с чл.124, ал.1 от ГПК.

Предявен е отрицателен установителен иск от А. Я. А. от гр. Враца против „*****“ за признаване, че ищецът не дължи на ответника сумите по издадени срещу него изп. лист от 11.01.2011 год. по ч. гр. д. № 6120/2010 год. на РС Враца и изп. лист от 15.03.2011 год. по ч. гр. д. № 252/2011 год. на РС Враца, възлизащи на общия размер от 12083.54 лева. Ищецът твърди, че въз основа на първия изп. лист от 11.01.2011 год. е образувано изп. дело № 336/2011 год. по описа на ЧСИ В.Й., рег. № 721, впоследствие образувано като изп. дело № 3265/2020 год. на ЧСИ Ц.Н. с район на действие Окръжен съд гр. Плевен. Според ищеца последното изпълнително действие по това дело е извършено на 05.04.2011 год., съгласно направената отметка на гърба на изп. лист и след това не са извършвани никакви изпълнителни действия, поради което изп. дело е прекратено на основание чл.433, ал.1, т.8 от ГПК на 08.04.2021 год.

В исковата молба се сочи, че въз основа на изп. лист от 15.03.2011 год. по ч. гр. д. № 252/2011 год. на РС Враца е било образувано изп. дело № 769/2013 год. на ЧСИ В.Й., впоследствие образувано като изп. дело № 3264/2020 год. на ЧСИ Ц.Н. с район на действие Окръжен съд гр. Плевен. Според ищеца последното изпълнително действие по това дело е извършено на 02.05.2017 год., съгласно направената отметка на гърба на изп. лист и след това не са извършвани никакви изпълнителни действия, поради което изп. дело е прекратено на основание чл.433, ал.1, т.8 ГПК на 14.04.2021 год. Ищецът твърди, че с получените оригинали на двата изпълнителни листи по молба на ответното дружество е образувано ново изпълнително дело с № 1626/2021 год. на ЧСИ И.Ц.. Претендира установяване на

недължимост на сумите по изп. лист 11.01.2011 год. и по изп. лист от 15.03.2011 год., възлизащи на общия размер от 12083.54 лева, като развива доводи, че вземането и по двата изпълнителни листи е погасено по давност към 12.10.2021 год. датата на която е образувано изп. дело № 1626/2021 год. на ЧСИ И.Ц..

Ответникът „Кредит Инкасо Инвестмънтс БГ“ ЕАД в срока и по реда на чл.131 ГПК оспорва предявените иски и моли за отхвърлянето им. Поддържа, че вземането му не е погасено по давност, тъй като съгласно най-новата съдебна практика на ВКС всяка редовна молба от вискателя прекъсва давността. Твърди, че по изпълнението са предприемани множество изпълнителни действия, прекъсващи давността, включително и по новообразуваното изп. д. № 1626/2021 год. на ЧСИ И.Ц.. Пзовава се и на ТР № 2/26.06.2015 год. по тълкувателно дело № 2/2013 год. на ОСГТК на ВКС, с което се отменя като загубило сила ППВС № 3/ 18.11.1980 год. и се преуреждат по различен начин прекъсването на давността в изпълнителния процес и погасяване на вземането. Ответникът счита, че от образуване на изп. дело № 336/2011 год. по описа на ЧСИ В.Й. и изп. дело № 769/2013 год. на ЧСИ В.Й. намира приложение ППВС №3/18.11.1980 год. и погасителна давност не тече, независимо дали има или няма извършени изпълнителни действия. Началният момент, от който започва да тече погасителна давност е 26.06.2015 год., на която е постановено ТР №2/26.06.2015 год. по тълкувателно дело № 2/2013 год. на ОСГТК на ВКС и следователно дата, на която вземането се погасява по давност би била 26.06.2020 год. Твърди, че в периода след 26.06.2015 год. има извършени редица изпълнителни действия по изп. дело № 336/2011 год. по описа на ЧСИ В.Й., изп. дело № 769/2013 год. на ЧСИ В.Й. и изп. дело № 1626/2021 год. на ЧСИ И.Ц., които прекъсват погасителния давностен срок. Моли за изискване и прилагане на трите изпълнителни дела, което доказателствено искане е допустимо и относимо.

За да се произнесе по основателността на иска, районният съд направи преценка на доказателствата по делото поотделно и в тяхната съвкупност, взе предвид становищата на страните, въз основа на което прие за установени следните обстоятелства:

Представени са копия от издадените срещу ищеца изп. лист от 11.01.2011 год. по ч. гр. д. № 6120/2010 год. на РС Враца и изп. лист от 15.03.2011 год. по ч. гр. д. № 252/2011 год. на РС Враца, в полза на „*****“. Видно от съобщение за образувано изп.дело № 1626/2021г. на ЧСИ Ив.Цонкова до ищеца, последният е уведомен дължимите по двата изп листи суми в полза на „*****“ с договор за цесия са прехвърлени на вискателя „*****“ и задължението му по изп.дело възлиза на 12615.38 лева, включващо главница, лихва за забава, законна лихва, както и 150 лв. разноси по изп.дело, 1334.24 лева такси по Тарифа към ЗЧСИ, както и публични вземания в полза на НАП в размер на 40 лева.

Представено е и запорно съобщение по изп.дело № 1626/2021г. на ЧСИ Ив.Цонкова до Първа инвестиционна банка АД, с което на основание чл.450, ал.3, чл.507, чл.507а, чл.508 вр. с чл.446 и чл.446а е наложен запор на сметки на ищеца А. Я. А. до размер на сумата 12031.54 лева, изчислена към 26.10.2021г.

Основният спорен въпрос по делото е погасени ли са вземанията на ответника,

обективирани в изп. лист 11.01.2011 год. и по изп. лист от 15.03.2011 год. по давност. Според чл.114, ал.1 от ЗЗД давността започва да тече от момента, когато вземането е станало изискуемо. В случая изпълнителното основание са Договор за кредит № CASH-04082235 и Договор за кредит № PLUS-01158961, без дати и не представени по делото, в които според ответника е обективирано изпълняемото право- правото на вземане на ответника „Кредит Инкасо Инвестмънтс БГ“ ЕАД за сума в общ размер от 12083.54 лева. Непредставянето на двата договора е пречка за установяване на датата, от която ищецът е изпаднал в забава. На ответника беше указана и дадена възможност да ангажира доказателства в подкрепа на твърдяното от него в отговора по чл.131 ГПК прекъсване на давността след установяване на изпълняемото право в рамките на изпълнителния процес, от която той не се възползва.

По съществото на спора, съдът намира следното:

Разпоредбата на чл.439 ГПК признава право на длъжника да оспорва при материалноправна незаконосъобразност принудителното изпълнение. Искът може да се основе само на факти, настъпили след приключване на съдебното дирене, в производството по което е издадено изпълнителното основание. В конкретния случай се твърди, че претендираното вземане е погасено по давност, поради непредприети изпълнителни действия в петгодишен давностен период.

В случая е предявен иск срещу взискателя за установяване несъществуване на правото, предмет на принудителното изпълнение, който се квалифицира по чл.439 от ГПК, във вр. с чл.124, ал. 1 от ГПК. Разпоредбата на чл.439 от ГПК дава възможност на длъжника по изпълнително дело да оспори чрез иск изпълняемо право. Това право може да е установено с влязло в сила решение или да е предмет на издаден изпълнителен лист. В последния случай длъжникът по изпълнението може да оспорва дължимостта на сумите, като се позова на факти /погасяване по давност, плащане, прихващане и др./, настъпили след издаването му. Настоящият иск се основава на твърдения за факти, възникнали след издаване на процесните изпълнителни листи. В този случай съдът следва да разгледа наведеното в исковата молба възражение за изтекла погасителна давност на вземането за посочените суми.

Искът по чл.124, ал.1 от ГПК може да бъде предявен за установяване съществуването или – както в случая – несъществуването на едно право, когато ищецът има интерес от това. Правният интерес от предявяване на настоящия иск се обосновава с твърденията за изтекла погасителна давност. Възражението за изтекла погасителна давност е от категорията на правопогасяващите възражения, чиито ефект е да парират притезателното право, което насрещната страна претендира. Когато съдът уважи предявено възражение за давност, притезанието бива отречено с влязло в сила решение, макар самото материално право да не се погасява с оглед чл.118 ЗЗД. Същевременно, всяко право, което може да бъде заявено с възражение, още повече може да бъде предявено с иск (Решение № 76 от 7.05.2013 год. на ВКС по гр. д. № 391/2012 год., IV г. о., ГК, постановено по реда на чл.290 ГПК). Редът, по който длъжникът се защитава, зависи от неговия собствен избор. По аргумент от мотивите към т.2 от Тълкувателно решение № 8/2012год. на ОСГК на ВКС, диспозитивното начало в

гражданския процес се проявява в това, че участникът в правен спор сам определя кога, доколко и какъв обем защита да търси. Правният интерес от решаване на правния спор винаги произтича от конкретните обстоятелства, в които спорът се изразява и чрез които всеки от спорещите твърди, че се засяга правната му сфера. В този смисъл длъжникът по едно вземане не е длъжен да чака същото да бъде предявено по съдебен ред чрез осъдителен иск или по реда на заповедното производство, за да реализира своята защита чрез възражението си за давност. Не съществува законова пречка длъжникът да поеме инициативата в процеса, като предяви отрицателен установителен иск по чл.124, ал.1 ГПК, позовавайки се на изтеклия давностен срок по отношение на вземането, като по този начин препятства възможността на ищеца да го претендира в бъдеще. В този случай предмет на отрицателния установителен иск не е установяване липсата на материално право изобщо, а липсата на притежание, насочено срещу длъжника-ищец.

За прецизност и пълнота на изложението следва да се отбележи, че предявяването на възражение за изтекъл давностен срок чрез отрицателен установителен иск е предвидено както в действащия граждански процесуален кодекс – по реда на чл.439 ГПК, така и в отменения такъв – по реда на чл.254 ГПК (отм.). И двете посочени разпоредби предвиждат защита на длъжника срещу провеждането против него принудително изпълнение, чрез предявяване на възражения по исков ред с отрицателен установителен иск.

Следователно предмет на отрицателния установителен иск, когато същият се основава на твърдения за изтекъл давностен срок, е да се признае от съда за установено, че ищецът не дължи, т.е. че липсва валидно притежание, насочено срещу него. С отговора по чл.131, ал.2 ГПК ответника твърди, че давността на която се позовава ищеца и била прекъсната с предприемането на действия за принудително изпълнение на вземането, но както се отбеляза по-горе не представя никакви доказателства в тази насока, въпреки дадената възможност за това.

По въпросите за погасителната давност в изпълнителното производство е постановено ТР № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС. В същото е посочено, че за разлика от исковия процес, където давността за вземането се прекъсва еднократно - в началото на процеса, при изпълнителния процес давността се прекъсва многократно - с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение. Исковото производство започва с предявяването на иска и завършва със съдебно решение, като съдът е длъжен служебно да движи производството до постановяването на решение, независимо от това извършва ли ищецът други процесуални действия. Изпълнителният процес обаче не може да съществува сам по себе си. Той съществува само доколкото чрез него се осъществяват един или повече конкретни изпълнителни способности. В този смисъл, ищецът няма нужда да поддържа висиящността на исковия процес, но трябва да поддържа в качеството си на взыскател със свои действия висиящността на изпълнителния процес като внася съответните такси и разноски за извършването на изпълнителните действия, изграждащи посочения от него изпълнителен способ, както и да иска повторение на неуспешните изпълнителни действия и прилагането на нови изпълнителни способности. В гражданското право давността е правна

последица на бездействието, но ако кредиторът няма правна възможност да действа, тогава давност не тече. Ако кредиторът не предприема действия, въпреки че има правна възможност да го стори, давността тече. В изпълнителния процес давността не спира, защото кредиторът може да избере дали да действа /да иска нови изпълнителни способности, защото все още не е удовлетворен/, или да не действа /да не иска нови изпълнителни способности/. В мотивите на цитираното ТР №2/2013г. на ОСГТК е разяснено, че новата давност започва да тече с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение, като примерно и неизчерпателно са изброени изпълнителните действия, прекъсващи давността – налагане на запор или възбрана, присъединяване на кредитор, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане и т.н.; както и действията, с които давността не се прекъсва – образуването на изпълнителното дело, изпращане на призовка за доброволно изпълнение, извършване на справки, изискване на удостоверение за данъчна оценка, проучване на имущественото състояние на длъжника и др. Посочено е, че искането да бъде приложен отделен изпълнителен способ прекъсва давността, защото съдебният изпълнител е длъжен да го приложи, но по изричната разпоредба на закона давността се прекъсва с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение. Според ТР искането за предприемане на определено изпълнително действие представлява юридически факт, прекъсващ давността, но само когато е уважено и реализирано от съдебния изпълнител и действието е предприето. Тоест необходимо е двете действия да са налице кумулативно, за да породят придадения им прекъсващ ефект. Двете действия имат самостоятелно правно значение относно давността, но съществуват в тясна връзка помежду си и едното не би могло да породить прекъсващо действие без наличие на другото.

Ответникът поддържа, че са били поискани от вискателя изпълнителни действия на 14.09.2015г., 22.01.2016г. и на 02.05.2017г., но няма данни да са реализирани. Освен това за пълнота следва да се отбележи, че посочените от ответника молби на вискателя, с които е искал извършване на изпълнителни действия не са приложени по делото. А съгласно чл.6 от Наредба № 4/2006г. за служебния архив на ЧСИ, входящият регистър съдържа данни за всички постъпили в деловодството на ЧСИ документи и книжа, свързани със служебната му дейност. По делото липсват данни за съдържанието на въпросните молби и дали същите са отразени във входящия регистър, а невходираните молби не са част от изпълнителното дело. От една страна, съответните молби не са приложени по делото липсва и конкретика какво точно по изпълнителното дело е искано с тези молби, както и предприети ли са изпълнителни действия с прекъсващ давността ефект. От друга страна, дори да се приеме, че такива молби са били входирани и редовни, то няма данни въз основа на същите да са извършени никакви изпълнителни действия по смисъла на закона, при което прекъсване на давността не може да се приеме, че е налице. В този смисъл практиката на ВКС е категорична.

При така изложеното и с оглед данните по делото, настоящият състав приема, че последното същинско изпълнително действие по изпълнителното дело преди образуването му с №1626/2021г. на ЧСИ Ив.Цонкова е извършено на 05.04.2011г., видно от отбелязването

на гърба на изп.лист от 11.01.2011г. по ч.гр.дело № 6120/2010г. на ВРС. По отношение на изп.лист от 15.03.2011 год. по ч. гр. д. № 252/2011 год. на РС Враца и образувано изп. дело № 769/2013 год. на ЧСИ В.Й., впоследствие образувано като изп. дело № 3264/2020 год. на ЧСИ Ц.Н. с район на действие Окръжен съд гр. Плевен последното изпълнително действие по това дело е извършено на 02.05.2017 год., видно от отбелязването на гърба на изп. лист. След тази дата няма данни да са извършвани изпълнителни действия и делото е прекратено по право на основание чл.433 ал.1 т.8 от ГПК на 14.04.2022г. от ЧСИ Цв.Найденев. По първия изп.лист петгодишната погасителна давност е настъпила на 27.06.2020г., считано от влизане в сила на ТР№ 2/26.06.2015г. по т.дело №2/2013г. на ОСГТК на ВКС, което отменя ППВС № 3/18.11.1980г., намиращо приложение до тогава и съгласно което ППВС №3/1980г. образуването на изпълнително производство прекъсва давността, като по време на изпълнителното производство давност не тече. Петгодишната погасителна давност по втория изпълнителен лист е настъпила на 03.05.2022 г. /съобразявайки датата на последното изпълнително действие 02.05.2017г./ и от тази дата вземането за претендираните суми по изпълнителното дело е погасено по давност.

Ето защо съдът счита, че вземанията обективирани в изп. лист от 11.01.2011 год. по ч. гр. д. № 6120/2010 год. на РС Враца и изп. лист от 15.03.2011 год. по ч. гр. д. № 252/2011 год. на РС Враца, възлизащи на общия размер от 12083.54 лева са погасени по давност и предявените иски се явяват основателни и доказани.

При този изход на делото искането на ищеца за присъждане на основание чл.78, ал.1 от ГПК на сторените в производството разноски следва да бъде уважено изцяло, съгласно представения списък по чл.80 от ГПК.

По изложените съображения, Врачанският районен съд

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявените иски по чл. 439, ал.1, вр. с чл.124, ал.1 от ГПК, че А. Я. А., ЕГН ***** от гр.Враца, НЕ ДЪЛЖИ на „****“, ЕИК 202423225, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. ”Панчо Владигеров” № 21, Бизнес сграда „Люлин – 6“, ет.2, сумата от общо 12083.54 лева, представляваща получени от А. Я. А. суми по Договор за кредит № CASH-04082235 и Договор за кредит № PLUS-01158961, които суми са инкорпорирани в изп. лист от 11.01.2011 год. по ч. гр. д. № 6120/2010 год. на РС Враца и изп. лист от 15.03.2011 год. по ч. гр. д. № 252/2011 год. на РС Враца.

ОСЪЖДА „****“, ЕИК 202423225, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. ”Панчо Владигеров” № 21, Бизнес сграда „Люлин – 6“ ет.2 да заплати на А. Я. А., ЕГН *****, с постоянен адрес гр. Враца, ж.к. “Дъбника“ бл.36, вх. Д, ап.91, на основание чл.78, ал.1 от ГПК, сумата 1376.00 лева, представляваща сторени разноски в производството.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Врачански окръжен съд в двуседмичен срок от връчване на препис от него на страните.

Съдия при Районен съд – Враца: _____